

ZORI ZINOI

COTIDIAN DE OPINIE ȘI INFORMAȚII AL VĂII JIULUI

ANUL III, NR. 697

JOI, 27 AUGUST 1992

4 PAGINI — 10 LEI

MIRAJUL BELȘUGULUI E ÎNȘELĂTOR, CA ORICE MIRAJ

La doar câțiva ani după sfârșitul celui de-al doilea război mondial când Europa era împărțită în două zone de influență și începea un exod al multor oameni persecutați de regimurile comuniste, era adoptat, în 28 februarie 1951, Acordul internațional asupra drepturilor refugiaților, mai cunoscut sub numele de Convenția de la Geneva. Acest acord își păstrează valabilitatea și astăzi deoarece pe el se sprijină procedura acordării dreptului la azil. În acest timp când se constată, după înlăturarea regimurilor comuniste din Europa de sud-est, o asemenea creștere a numărului de azilanți, fără precedent de aproape cincizeci de ani, încât țările vest-europene, acum prospere, sînt nevoite să cîntărească fiecare situație. Și este tot mai des amintită Convenția de la Ge-

neva care stipulează că „orice om care se teme, în țara lui, de persecuții pentru motive de rasă sau religie, de naționalitate, apartenență la un grup social ori pentru convingerile lui politice, are dreptul la statutul de refugiat politic și nu poate fi refuzat”. Nici războiul, clasic sau civil, nu este prevăzut în convenție. Doar în cazuri de excepție și pentru rațiuni deosebite acestor refugiați li se dă dreptul de azil limitat și ei sînt considerați, de facto, ca refugiați politici. Este situația mîilor de femei și copii din Bosnia-Herțegovina care așteaptă la frontiera germană să fie primiți.

De cîteva zile opinia publică urmărește cu stupeoare ce se petrece la Rostock, oraș din fosta RDG, în care grupuri de tineri de extremă dreaptă au atacat cîteva sute de exilanți, mulți fi-

Tiberiu SPATARU

(Continuare în pag. a 2-a)

Mai vino iar în gara noastră mică.

(În pag. a III-a)

Propaganda electorală, între stabilitate și destabilizare

În termenii categorici cu care ne-a obișnuit, șeful executivului, dl. Stolojan, a atras din nou atenția asupra stabilității economice de care are nevoie țara în acești ani de tranziție.

Este posibil că primul ministru a văzut un pericol ce poate clătina această stabilitate în convulsiile politice care se vor amplifica nu numai în luna septembrie ci și dincolo de data alegerilor. Altfel spus, la adăpostul unor lozinci electorale se țintește de fapt instabilitatea sistemului, manevră care nu este străină de interesele unor cercuri politi-

ce interne și externe. Sînt vizate în opinia premierului, puținele fapte bune, realizate de tinăra noastră democrație post-revoluționară, bazate pe puținele legi organice adoptate de Parlament. Nu pot fi negate aceste modeste realizări, iar dacă totuși ele sînt umbrite de unele lacune, soluția nu constă în demolarea a ceea ce s-a înălțat, ci să o luăm de la capăt, ci în înlăturarea lacunelor.

Din păcate, convulsiile politice sînt reale și ele afectează nu numai structurile încă fragile ale economiei (cu preferință pentru

agricultură) ci au efect și în afara moralei. A moralei ca atribut fundamental al politicii...

De exemplu, intenția cu care unele partide au preluat pe generie de casetă video o anumită imagine cu un grup de mineri (din Valea Jiului) filmată în 13-15 iunie 1990 și insistența cu care această imagine este repetată pînă la obsesie pe micul ecran, ne duce cu gîndul la încercarea atît de anacronică de a

Ion MUSTATA

(Continuare în pag. a 2-a)

P E S C U R T

„Flora” ne informează

S-a cofetărit „Flora” din Lupeni, d-na Ion Florica, ne informează că într-adevăr la cofetăria condusă de dumneaci s-au vîndut ouă la prețuri de 21 de lei bucata.

Dar, s-a ajuns la acest preț datorită faptului că producătorul, respectiv, „Avicola” Beclean a vîndut către beneficiari, începînd cu săptămîna trecută, cu 20 de lei oul. Fiînd nevoită să transporte ouăle de la Beclean, în mod firesc pentru a scoate cheltuielile s-a adăugat un leu per bucată și astfel un ou a ajuns la 21 lei, deci absolut legal dacă avem în vedere prețul de livrare. Prin urmare, cei care nu respectă legile sînt producătorii, care nu au nici o justificare deocamdată să majoreze prețul, întrucît nu s-a schimbat nimic în materie de furaje. Asa că reclamația la adresa cofetăriei „Flora” trebuie transbordată la adresa „Avicola” Beclean.

MICHAEL JACKSON LA BUCUREȘTI

O știre de senzație, care a cuprins în flăcări pămîntul țării, este de acum o certitudine, „Virginul” cîntăreț american Michael Jackson, sosește la București într-un spectacol al anului și își așteaptă fanii precum un preot enoriașii.

BTF Petroșani, firma cea mai specializată în excursii de toate genurile, îl întîmplă cu încă una, organizată în mod special, pentru dumneavoastră, mari iubitori ai genului, chiar în ziua spectacolului asigurîndu-vă, totodată, și biletul de intrare. Preț estimativ: 9.000 lei. Pînă la 1 octombrie mai sînt puține zile pentru un spectacol așa de mare. Telefonul 541098 va sta la dispoziție.

D. N.

Ora 9 și 15

Începînd de duminică, 30 august, juniorii echipelor județene vor disputa meciurile din campionat începînd cu ora 9 și 15, deci înaintea seniorilor, și nu de la ora 13 cum erau pînă acum

planificate. Comisia de competiții anunță și pe această cale măsura aprobată în Consiliul Județean venind în sprijinul echipelor participante.

Inscrieri ale candidaților la studenție

Săptămîna aceasta fiind ca și trecută, intră în actualitate concursul de admitere în învățămîntul superior, care se va desfășura în 10, 11 și 12 septembrie a.e. Inscriserile candidaților încep de luni, 31 august, și se încheie în 6 septembrie. La Universitatea Tehnică din Petroșani sînt, la cele două facultăți și la Colegiul care s-a înființat anul trecut, 550 locuri pentru concursul de admitere. În situația ocupării acestei cifre de școlarizare, candidații, care vor obține la concurs cel puțin media 5, vor avea posibilitatea să fie înscriși, dar plătînd o taxă anuală pentru studii. În Universitatea Tehnică din Petroșani vor fi 95 locuri cu taxe.

T. SPATARU

Trăiască R. S. R.

Se află scris cu majuscule, pe zidul ce oprește muntele să coboare în șosea, în dreptul Termocentralei Paroșeni, următoarea inscripție: Trăiască Republica Socialistă România. Venită de undeva din trecut, ducînd-o bine și acum, lozinea prevestește, pareă, un viitor apropiat. Dacă în decurs de doi ani și ceva s-au schimbat atîtea guverne locale, ceva nu s-a schimbat. Mentalitatea edililor de a da o altă față locurilor.

Între speranțele atîtor și atîtor mii de oameni aceasta apare ca un fruct strînat printre ideile post-revoluționare, fruct ce ar putea altera în lanț toată gama înnoirilor, chiar dacă viitorul pare îndepărtat. Sau poate este semnul electoral, afișat de mult, al vreunui partid pe care nimeni nu-și mai ia în seamă. Dar atenție: Buturuga mică mîstărna partidul mare!

P E S C U R T

Mutu' cu butucu'

În folclorul fermier „de casă”, din Valea Jiului, există două versuri cu rezonanțe profund ancorate în realitate: „Imediat se găta șutu', vine mutu' cu buticu'”. A devenit obiceiul pămîntului ca gospodarul să nu vină acasă cu mîină goală. Cu una sau două scoabe specializate, minerul, ajutorul sau — mai puțin — vagonetarul, „băstinași de colonie”, pot aduce la un transport două pînă la patru bucăți de lemn rotund, fasonate după dimensiunea sobei, lemn cu care, iarna, ține focul o noapte. Cei care n-au încă scoabe se mulțumesc cu sacoșa cu cărbune... Și ce-i cu asta? Cine slujește la altar, de la altar să se înfrupte, nu-i așa? Da și nu prea, dar atunci cînd această practică devine singura ocupație a unora care n-au nici o tangentă cu mina, adevărații mineri se indignează, pe bună dreptate. O atare situație dăinuie de ani de zile, la depozitul de material lemnos al EM Dilja, de unde ziua, în amiaza-mare, sînt sustrate și trecute peste Jiul, prin metode ingenioase, mari cantități de scîndură și lemn de esență tare. Să fie oare, acolo, un sat fără cîini?

Ștefan CIMPOI

LA OMUL SĂRAC...

Greutățile doamnei Florica Ciobanu sînt inimaginabile. La numai 32 de ani dînsa a ajuns deja în culmea disperării. Din datele aduse la cunoștința noastră de către doamna Doina Matei și domnul Nicolae Drăghici, membri ai autorității tutelare a orașului Vulcan, reiese că doamna Ciobanu este în prezent șomeră (fiind însă scoasă din evidența de șomaj de la data de 31 martie a.e.). **Divorțată de circa 1 an de zile.** Are în îngrijire 5 copii, între 3 și 9 ani.

De mai mult timp încoace dînsa trăiește fără a avea nici un fel de venituri materiale. Fostul soț nu-și achită obligațiile părintești stabilite de instanță, iar dînsa nu mai beneficiază de acordarea ajutorului de șomaj. În aceste condiții, autoritatea tutelară a orașului Vulcan solicită — prin adresa nr. 2299/4.08.92 — acordarea unui ajutor bănesc ocazional pentru această familie — ajunsă la grea cumpănă.

În urmă cu puțin timp, Biroul din Vulcan al Oficiului Forței de Muncă primește un loc de muncă disponibilizat la Preparația Coroești. Totodată se face mențiunea ca acesta să fie acordat persoanei celei mai necăjite. Împrejurarea face, ca la ora respectivă, în această situație să se afle tocmai doamna Ciobanu. Evident, i se atribuie postul. Dar stupeoare! De la Preparația Coroești se răspunde că nu mai este nevoie de respectivul post de muncitor calificat. De ce? Nu știm...

Și iată cum din jocul „uite postul, nu e postul“ practicat de unii, o femeie necăjită rămîne mai departe pe dinafară, încercînd să-și crească și să-și educe copiii, pentru a face față acestei vieți într-o societate cu adevărat „fără morală și fără prințipuri“. De unde se vede treaba că — așa cum bine spune vorba românească — „la omul sărac“...

Poate totuși, viitorul va fi mai darnic și cu doamna Ciobanu. Să-i așteptăm!

Tiberiu VINTAN

AȘA E VARA!

Soarele, cu dinadinsul, ne topește orice gînd.
Pe la magazine, mărfuri,
se așteaptă „în curînd“.
Berea nu prea e la gheață,
spuma ei arde ca para,
prețu-i însă ne îngheață.
Ce să-i faci? Așa e... VARA!

Timpii de antenă iară-s
subiect de discordie.
Între cei ce stau la cozi
iarăși e concordie.
Pînă nu se indexează,
ne vom umple toți cămara
cu promisiuni și vise
că de ele-i plină... VARA.

Cei ce au bani stau la coadă,
cei ce nu, stau și privesc.
Șobolanii prind țintarii.
Ciini-orfani se otrăvesc.
Printre gropi ies la plimbare,
țineri, cînd se lasă seara.
Dulce-i izul de container
ce ne amărăște... VARA!

Printre mozaic se toarnă
petecute de asfalt.
Un panou electoral
parcul îl ia cu asalt.
Unul turmentat răcnește
că din nou a greșit scara.

Cronică rimată

Soața-l iartă și-l iubește.
Nu e beat. Așa-i el... VARA!

Iar s-a mai săpat o groapă,
și în parc mai moare-o bancă.
Iar cînd plouă sînt străduțe
ce necesită o barcă.
Rar se mai aude-un fluier.
Azi, la modă e chitara.
Pe ecrane filme dure

vin să ne inunde... VARA.

În politică-opțiunea
Nu mai e de mult concretă.
Pe la „treceeri“ sînt marcaje
deși nu se mai respectă.
Cîte-un șef mai pierde postul,
lăsînd „solo“ secretara.
Un coleg pleacă-n concediu,
ca-n toți anii, numai... VARA.

Doar un puști de clasa întâi
ce nu știe să citească,
adunînd ceva „mărungi“,
chibzuie să-și investească.
Dar se dumirește-ndată
ce își ia jucărioara.
Prețurile se dilată
cînd e cald, c-așa e... VARA!

Mircea ANDRAȘ

Ne mai dughenizăm?

În Vulcan, pe strada Traian — cam în dreptul magazinul „Tineretului“ — au apărut trei noi „chioșcure“ din tablă. Zic noi deoarece în acel perimetru mai există încă trei asemenea construcții, fiecare de altă formă și culoare. Ce standardizare, ce încadrare în peisaj? Implantate în plină zonă centrală a orașului, respectivele obiecte arată „ca dracu“, dacă e să mă exprim în termenii unui celebru personaj politic. De remarcat faptul că Lupeniul a depășit într-o oarecare măsură faza dughenizării, întreprinzătorii particulari trecînd la construcții din zidărie sau lemn aspectuoase — unele chiar cu arhitectură deosebită — fapt ce dă o altă imagine orașului. Să credem că întreprinzătorii din Lupeni sînt mai cu dare de mină decît cei din Vulcan? (P.N.).

Pîine nesubvenționată...

Întrucît au apărut elemente divergente între S. G. Realcom S.A. — Petroșani și cîștigătorul licitației unității nr. 8 Cantina — Restaurant Petroșani, lucrările

de montare a cuptoarelor pentru pîine au fost oprite și deci patronul a fost pus în imposibilitatea de a produce pîinea mult așteptată de către cumpărători. Vom reveni cu amănunte.

Propaganda electorală

(Urmare din pag. 1)

culpabiliza un presupus vinovat cu argumente „de primă mărime“. Faptul poate fi comentat. În primul rînd, reluarea trunchiată a unei singure scene și ignorarea celorlalte, înfînit mai grav, denotă o vizibilă slăbiciune politică. Partidele respective se află pesemne într-o mare criză de argumente dacă recurg la asemenea denigrări. Ca să-și mențină programele electorale viața le-ar oferi scuze mult mai convinătoare, care să se potrivească cel puțin cu profilul lor politic, dacă nu cu obiectivele strategice. Dar, răscolirea acestor imagini nu se face întîmplător, ci cu intenția, greu de ascuns, a instabilității. Într-o campanie electorală „pe viață și pe moarte“ nimic nu poate fi întîmplător. Spun tot mai mulți martori ai evenimentelor locale și centrale că între timp minierii au redevenit înțelepți. Poate că repetarea obsesivă a acelei imagini nici

nu-i mai dezavantajează. Ei au alte griji decît de a face jocul altora, al celor care sînt mai amatori de instabilitate. Ar fi pe gustul multor bucureșteni să ne mai înviezeze cu un „13 iunie“, dar provocările lor nu sînt decît cele mai palide argumente politice și au toate șansele să rămînă fără ecou. Minerii nu privesc cu indiferență scenele „selectate“ pentru propaganda electorală, ci privesc mult mai atent chipurile liderilor politici, și ascultă mult mai răbdător și cu înțelepciunea pe care o au, vor vota cu cine doresc. Cred că s-au lămurit cum e cu stabilitatea și destabilizarea, cine, ce dorește și de ce, astfel încît vor opta pentru ceea ce corespunde mai puțin intereselor unor politicieni și mai mult nevoilor lor de viață. Cît îl privește pe dl. Stolovan, îl înțelegem pe deplin. Dînsul și-a asumat o responsabilitate și pentru a o duce la bun sfîrșit dorește o condiție firească, ușor de înțeles: stabilitatea.

Arbitrul a împrăștiat sămință de... scandal

Se cunoaște scorul meciului de duminică dintre echipele „Minerul“ Aninoasa și „Mureșul“ Deva. Se cunoaște și incidentul petrecut pe teren. Ce nu se cunoaște este faptul că poliștii au aplanat foarte greu un conflict care putea da naștere unui mare tambalau. „Dacă se continuă tot așa, adică arbitrajul să fie încorect, ne va fi foarte dificil să menținem ordinea pe stadion — mi s_punea, alături de dimineața, dl. căpitan Constantin Prisecaru, șeful Poliției din Aninoasa.

Spectatorii sînt pur și simplu agasați cînd yād că se fură pe față. Ce mai, au vrut să intre peste arbitrul de centru cînd au observat că acesta dezavantajează echipa minerilor din localitate. Culmea e că, după cîte am auzit, arbitrul acesta este polișt. Sper ca la partidele următoare să avem parte de arbitraje corecte. Asta pentru că nu se mai repeta scene ca aceea de duminică“.

Gheorghe OLTEANU

Expoziție

Sîmbătă și duminică, 3 august, în foaierul Amfiteatrului A 100, din corpul nou (vizavi de rest. Jiul), se va desfășura cea de-a 18-a reuniune republicană a colecționarilor de insigne și prima ediție Expo-hobby, organizată de secția Petroșani a Societății Numismatică Române. Vor participa expozanți din Arad, Timișoara, Craiova, București, Pașcani, Oradea, Constanța, Deva, Valea Jiului și din alte localități ale țării, inclusiv din străinătate. Deschiderea expoziției pentru vizitatori va avea loc sîmbătă, 24 august, ora 10.

„SERIX“?

Bintuie și pe la noi un anume „modernism“. Tinerii, mai ales, cu aere teribiliste, de parcă ei ar fi pus coada la prună, adoptă fel de fel de formule, voit șocante, dar în esență nule de drept și în consecință descalificante. Am auzit, nu rareori însă, și oameni în toată firea, cu pretenții de cultură, salutîndu-se cu „Serix“, „Serbus“, „Seris“, „Sirius“ și alte expresii bizare. Nu mi-am propus să fac educație lingvistică, dar avînd în vedere extinderea acestui fenomen, cu pericol de generalizare, cred că se impune o „analiză de caz“.

Din felul cum te salută cineva, poți înțelege ce valoare ai, care e poziția ta în societate, văzută prin ochii minții lui. La-

tinii își dădeau unul altuia bînețe, zicînd „Servus!“, cuvînt ce exprimă un deosebit respect, întrucît înseamnă, în traducere liberă, sînt servul tău, adică în serviciul tău. Desigur, este o formă de salut amicală, folosită doar de cei care se tutuiesc (a intrat în tradiție chiar și un „ritual“ de inițiere, pentru cei care vor „să se facă «Servus»“). Folosită corect, ea poate da un aer distinct. Stîlcînd-o după bunul plac, contribuînd la degradarea celei mai de preț moșteniri a poporului nostru — limba română corectă, exprimînd tocmai lipsa de respect, adică exact contrariul a ceea ce se vrea a fi.

Ștefan CIMPOI

O operă de artă în pericol!

Cine a trecut prin Vulcan nu s-a putut perinda nepăsător pe lîngă Liceul Industrial Vulcan. Pentru că, fie chiar și involuntar, privirile cetățeanului sînt atrase de unul din zidurile acestui așezămint. Deoarece acest perete nu este numai un... simplu zid, ci o operă de artă. Da, nu este nici o exagerare. Încă de la înființarea liceului, maestrul grafiilor din Valea Jiului, Elena Biano și Iosif Tellmann, au gravat pe acest perete o lucrare de o înaltă dimensiune artistică și practică.

Iată însă că după ani și ani de îndemna viciilor naturii dar și la îndemna unor „specialiști“ în distrugerea valorilor, acesta a început — faianță cu faianță — să se distrugă treptat. În fața acestui fapt lamentabil nimeni nu a luat nici o măsură. Ea ora actuală, întrucît costul restaurării părții distruse și al materialului furat depășește posibilitățile Liceului, conducerea acestuia — informează dl. director Gheorghe Jurca — a decis să părăsească

car la stoparea acestui flagel distructiv. Chiar dacă acest lucru înseamnă afectarea dimensiunilor gravurii, prin reducerea înălțimii acesteia cu aproximativ un metru.

E trist că s-a ajuns la acest deznodămint nefericit, dar e bine că de undeva se iau măsuri care să oprească degradarea unei adevărate opere, ce se înscrie în patrimoniul artei grafice a Văii Jiului.

Întotdeauna arta a cerut și cere sacrificii...

Tiberiu VINTAN

MIRAJUL BELȘUGULUI E ÎNȘELATOR

(Urmare din pag. 1)

înd români. Așa cum se petrec lucrurile într-o țară democratică, sînt multe controverse în jurul acestui subiect, îngrijorător dintr-un motiv clar: recrudescența mișcărilor de dreapta, naționaliste și xenofobe, îndeosebi în această perioadă dificilă cînd alinierea economică la standardul vest-german a produs un șomaj masiv. Populația, aflată în criză morală, privește valurile de azilanți ca pe un pericol pentru fragila stabilitate socială. Dar aceste explicații nu justifică asemenea stări conflictuale care se rezolvă, de regulă, în temelul amintitei convenții.

De fapt, că se expun la nemeritate, ostilitate, chiar respingerea brută din partea populației. Prin primăvară se estima că aproximativ 800.000 de români au părăsit țara. Poate că sînt mai mulți, așa cum susțin cele petrecute la Rostock. Fenomenul, parecî în ciuda barierelor care se ridică tot mai greu (viza ambasadelor), continuă prin eludarea, în numele drepturilor omului, a oricaror reguli și opreliști.

Astfel de întîmplări propulsează dintr-o dată, în sens negativ, românii în atenția opiniei publice tocmai în momente critice cînd este nevoie de un comportament demn. Și faptul este coroborat rapid cu alte situații mai vechi sau mai recente, așa cum au fost cele petrecute prezentate exagerat, tendențios răstălmăcînd la Constanța. Deocamdată nu ne-am uscat de „bala“ de liber-

tate absolută cu care s-a echivalat democrația.

Că drumul către democrație și economia liberă nu este nici pavat cu marmoră, nu are nici scurături, cunoaștem pe propria piele, fiecare dintre noi. Ideea care mai bîntuie, încă, plecării din țară către alte țări se dovedește mai mult decît riscantă, la nivel individual, și cu repercusiuni asupra onorabilității neamului românesc. Un bun prieten îmi istorisea că, fiind la Köln, a întîlnit cîteva țiganci care rosteau cu dificultate „Bite, mark!“. Întrebîndu-le ce vînt le-a adus și ce caută pe acolo au răspuns că „sînt persecutate de Hiescu și Roman“.

Uite-așa ne facem de ris în lume.

Ce-i împinge pe români la plecarea din țară este mirajul unei vieți mai îmbelsugate, neștînd

Sărmană țară bogată

În perioada care a trecut din acest an, declinul economiei românești s-a accentuat. Creșterea zero, preconizată ca principal obiectiv economic al guvernului Stoiljan este departe de a fi o realitate. Dimpotrivă, cifrele oficiale, care se publică periodic de organele centrale de sinteză statistică pun în evidență noi scăderi de producție. În comparație cu aceeași perioadă din anul trecut, în primul semestru al acestui an producția industrială a scăzut cu 20 la sută, iar productivitatea muncii a fost mai mică cu 14 la sută. Datorită externă a țării a crescut cu câteva miliarde de dolari, datorită importului de energie, de grâu și alimente. Datorită lipsei de materii prime și de comenzi, tot mai multe întreprinderi industriale s-au văzut nevoite să-și reducă activitatea sau chiar să-și închidă porțile, lăsând în urmă sute de mii de șomeri. Țara e invadată de tot soiul de firme care se întrec în reclame deșănțate pentru a-și vinde mărfurile. Nu de puține ori mărfurile care fac obiectul unor reclame insidioase sînt produse de calitate îndoielnică sau chiar improprii consumului, refuzate în alte părți de lume, la vânzare.

O economie care dispunea, în urmă cu trei ani de rezerve valutare și de creanțe în valoare de trei miliarde dolari în străinătate, a ajuns în prezent în pragul falimentului. În loc să producem, intrăm din ce în ce mai adînc în rîndul societăților de

consum. Oare cît timp vom mai produce din ce în ce mai puțin și vom continua să fim o simplă piață de desfacere a mărfurilor și produselor străine? Puterea de cumpărare a mării majorități a populației scade de la o lună

la alta, în ritm cu inflația și devalorizarea monedei naționale, care e supusă presiunii convertibilității limitate în raport cu dolarul american.

Reforma economică nu a dat rezultate la vecinii noștri apropiați, din fostele țări socialiste și nu se întrevăd șanse, cel puțin deocamdată, să dea nicaiva roade nici pe la noi. Cele două guverne care s-au succedat de la alegerile din 20 mai 1990 încoace, n-au reușit să stopeze declinul.

În schimb a fost privită și acceptată cu multă îngăduință, în numele democrației și economiei de piață, demolarea haotică a unor structuri din economie, și agricultură, furtul generalizat din avutul fost cîndva al statului, dar devenit peste noapte al nimanui, la cheremul tuturor hoșilor. Unii

hoși nepedeșiți s-au pricopsit, umflîndu-și veniturile și cocoșîndu-se la rangul de oameni cinstiți și bogați. Cei mulți, care au continuat și trăiesc cîștit, din propria lor muncă se văd amenințați de pericolul șomajului, cu însoțitorul său apropiat, foamea. Ca român ardelen, constat că din nou sîntem nevoiți să admitem pe viu, întreaga amărăciune a proverbului „Munții noștri au poartă”, noi cerșim din poartă în poartă”. Sîntem tot mai săraci într-o țară bogată... Și, din păcate, nu avem nici o rază de speranță într-un viitor apropiat mai bun. Noile creșteri de prețuri care se anunță începînd cu luna septembrie, pe fondul declinului din economie și scăderii puterii de cumpărare a populației majoritare, constituie un motiv serios de îngrijorare. Singura speranță e în sindicate. Dar și acestea sînt dezbinat, la cherețul guvernului, care își impune punctul de vedere fără prea multe menajamente. Optimisții se dovedesc doar liderii formațiilor politice, care în plină campanie electorală se întrec în a ne face promisiuni și declarații de bune intenții. Un singur lucru e sigur. Dacă nu se găsec resurse pentru stoparea declinului economic, indiferent ce guverne sau parlamente se vor alege, nu se vor bucura de credibilitate, ci se vor confrunta cu grave seisme sociale și politice.

Viorel STRAUT

CINE CÎNTĂREȘTE CÎNTARELE?

Economia de piață a intrat definitiv și în Valea Jiului mai ales dacă ai curajul să mergi la piață. Nu e vorba numai de prețurile practicate, la nivelul celor mai europene înălțimi, ci e vorba și de marfa ce se găsește, dar mai ales de marfa cu care se cîntărește. Mai precis, e vorba de cîntarele folosite de producători pentru a dijmuî buzunarul celui ce îndrăznește să intre în piață.

Dacă ai această curiozitate, merită să pierzi cîteva ceasuri bune pentru a vedea ce fel de cîntare se folosesc. De la cele mai moderne, semn că am intrat în Europa, pînă la cele mai antice și de demult, inclusiv celebrele balanțe cu două brațe, pe care noi cei mai tineri le-am mai văzut doar prin filmele americane de epocă.

Într-una din zile, un producător autorizat de piersici marfa era într-adevăr de bună calitate, cîntărea cu o balanță soioasă prinsă de capota din spate a mașinii sale, aștindu-se asupra talgerelor ruginite și murdare cu un ochi, iar cu celălalt la buzunarul omului.

Problema care se pune este însă de altă natură. Și întrebarea, văzînd astfel de cîntare, vine de la sine: oare sînt și corecte acestea sau cîntărește numai în interesul stăpînului?

Sigur nu putem să afirmăm nici într-un sens nici în altul, dar tot mai mulți cetățeni reclamă că unele din cîntarele folosite nu au mai fost verificate de ani de zile și inclinăm să dăm dreptate celor ce reclamă acest lucru, deoarece chiar că nu știm cine trebuie să mai verifice din cînd în cînd și cîntarele folosite în piață de producători. Dar poate există un asemenea organism și dacă există și la noi în Valea Jiului îi sugerăm să procedeze la o astfel de verificare pentru a se elimina orice fel de suspiciune din partea cumpărătorilor. E în interesul nostru al tuturor să se lucreze corect.

Prelungire de termen

Banca Națională a României a hotărît, ca urmare a cererilor numeroase, prelungirea termenului limită de preschimbare a bancnotelor cu valoare nominală de 25 lei și 50 lei, de la data de 31 iulie 1992 la data de 30 septembrie 1992. Preschimbarea se poate face, de către persoanele fizice și juridice numai la ghișeele unităților bancare.

ZI ȘI NOAPTE

Cine a fost duminică la meciul Minerul Lupeni — Unirea Alexandria a putut vedea, dincolo de fotbal, stadionul orașului pus la punct, de la partea de la intrare pînă la prima tabelă electronică a acestui stadion. De toate aceste lucrări, efectuate zi și noapte, pentru a întîmpina cum se cuvine Regele fotbal, au răspuns și le-au efectuat, de bună calitate, cîțiva nimoși foști sportivi, mari pasionați mîndri de reușita lor. Burdangiu și o echipă de electricieni, de la dispecerizarea minei, au conceput, exe-

cutat și finalizat o mică bijuterie, această tabelă electronică, care funcționează ca ceasul. Domnii Racz, Tudorache, Călușan, Nastasiu, Trană și alți prieteni ai sportului au fost maeștri ai pensulei, ai tîmplăriei, ai gazonului, care arată acum, mult mai bine decît în ediția trecută. La fel, vestiarele, grupurile sociale, de fapt întreaga ambianță te face să calci cu plăcere pragul „casei”, cu adevărat plină de gospodari harnici.

La Lupeni există și stadion, există și... echipe.

SEDIU

După lupte îndelungate și după repetate intervenții, prin bunăvoință primăriei municipale s-a acordat și Filialei Valea Jiului a P.S.M. un sediu.

Sediul său este situat pe strada Independenței, la nr. 7 într-o cameră de la etajul I, din caminul pentru nefamiliști al T.C.H. Chiar dacă nu e în centru, tot e bine că s-a găsit și acolo un sediu, unde să-și facă oamenii lucrările.

Mai vino iar în gara noastră mică

Democrația noastră originală a inseris în istorie, la un capitol ce nu se cuvine a fi trecut cu vederea, chiar dacă nu-i sîntem noi judecătorii cei mai potriviți, Valea Jiului, ca loc în care ori cînd se poate întîmpla ceva, iar mineri, acești oameni imprezicibili, greu de stăpînit uneori, și-au „cîștigat” o reputație nu tocmai de invidiat, ca urmare a repetatelor intervenții mai mult sau mai puțin inspirate în viața politică a țării. Documentarul „Navetiștii huilei” a arătat — celor care au avut ochi să vadă — o anumită față a lucrurilor. O altă față — adevărul are uneori mai multe fețe — a promis să ne-o arate, într-o altă variantă, cu aceleași imagini, Liga sindicatelor miniere Valea Jiului, care are tot interesul să-și apere oamenii pe care-i pastorește, deși aceștia, după cum s-a văzut, cînd li se ridică „spontan” nivelul politic, o iau „la deal” și nu mai ascultă de nimeni, cu convingerea fermă și neabătută că dreptatea stă în vîrfurile mîncuții, iar alesul din deal se vede nevoit să le arate Valea și chiar să le demonstreze pe viu ca interpelarea omenească se poate lăsa cu bătaie uneori, care, și ea, e ruptă din rai. Gara — mai bine zis Stația CFR Petrosani — a fost martora altor plecări, și sosiri. Se face curînd anul de la mineriada de toamnă, a patra, care încheie ciclul primar, urmînd a se trece, probabil, la formă superioară de protest. Preconizata retragere a unei părți din sub-

venții, începînd cu 1 septembrie, ar putea declanșa în mintea noastră dorul de cîmpie. E pregătită gara noastră mică să primească „noul val”?

BULEAUS

Înainte de a pași pe pasarelă pe unde se vede tot, pînă-n fund, chiar și tablile cu „Staționarea pe pod interzisă!” (care pod?) omul — de bine, de rău — care vrea să vadă capitala sau vîile de lingă Crăiova, e întîmpinat de puzderia de choșeurii care „onorează” cu prezența lor poarta de intrare — că asta este, în fond, nu? — a municipiului. Reprezentante ale secolului frumos din colonie „de jos” fac cu schimbul de planton la „cap de pod”, mestecînd — scuișind, bomboane agricole, spre disperarea domnului primar care nu poate să pună furtunul de pompieri pe ele, din rațiuni de „zonă intens populată”.

La capătul celălalt al podului, un imens planșeu de beton în lucru lasă să se întrevadă un viitor adăpost antiatomic, acolo unde pînă nu demult călătorul în tranzit, își sorbea cafelețuța neagră „la Petrosani” în aer aproape liber... După aceea, în drum spre „Casele de bilete”, nu poți să nu arunci o privire fugărită spațiului comercial licitat la suma record de 73.200 lei/mp. Aici se mai vind deocamdată și, probabil, încă pentru multă vreme, ziare și reviste. Cel care a strigat o asemenea sumă n-a a-

UNA LA ȘASE...

O gară care se respectă are multe case de bilete și program non-stop. A noastră a fost proiectată să reziste pînă cînd populația municipiului va fi de cel puțin șase ori mai mare, altfel nu se explică faptul că sînt șase case de bilete, din care funcționează, de obicei, doar una. În total sînt angajate opt casierice, care lucrează 12 cu 24, cîte două pe schimb. Serviciul e atît de bine pus la punct încît, înaintea plecării trenurilor accelerate, coada crește simțitor și natural, iar bietul călător pe aceste meleaguri tremură la gîndul că nu mai apuce să intre în posesia rivnițului bilet și rămîne la cheremul „nașului”...

Odată urecat în vagonul care te va „duce-n noapte (adică în beznă totală), cît mai departe” îți rămîn de experimentat două metode de antrenament al nervilor: ori te uși la ceasul gării, care arată imperturbabil ora sosirii — 9,38 — pe o parte, și ora plecării — 15,35 — pe cealaltă parte, ori te trezești, cu recipientul de Coca-Cola în mîini la rînd la apă, că oricum pleci cu el gol, întrucît aici apa curge numai în sus. Ca la Petrosani!...

Stefan CIMPOI

ONORATA ADUNARE...

O afacere (cu pagube) de sute de mii lei!

În urmă cu aproape 2 ani și jumătate mai exact la începutul anului '91, SC STIL-COM SA Vulcan scoate la licitație spre închiriere, spațiul comercial situat la parterul blocului 42 de pe Bulevardul Mihai Viteazul. Unic participant, Ernest Bohm, pe atunci încă dealer al societății Danemar pentru Valea Jiului. Participant, neconcurat, licitat, adjudecat. Toată lumea era mulțumită. Deși luase spațiul în chirie ca persoană fizică, prin impresionanta sa carte de vizită și cunoștele sale relații cu firma distribuitoră a produselor MITA, mulți au crezut că vom avea și noi în sfîrșit un magazin gen București-Berlin ori Megavision. Iar promisiunile amintitului om de afaceri, cum că va realiza și va face... „cîte-n lună și în stele” veneau să întărească ipotezele.

După două luni, timp în care dl. Bohm și-a plătit chiria către societatea proprietară a spațiului, deși nu a făcut în tot acest timp nimic altceva decît să și-a pus în geom o reclamă cu inscripția „MITA” și un jecăt „cît toate zilele” pe ușa, lucrurile au luat o altă turnură.

Și a trecut o lună, și au trecut două luni, și au trecut nouă și chiriașul nu s-a mai prezentat pentru a-și achita atribuțiunile contractuale. Ba mai mult decît atât a dispărut. Unele voci — rău ori bine intenționate nu știm — afirmau ca dl. Bohm s-ar fi dus să realizeze... „în luna și-n stele” ceea ce-și propusese. Și nu știm dacă a reușit să facă ceva pe-acolo sau a dat-o în bară precum aici. Cert este că ajunși la limita răbdării, proprietarii s-au văzut nevoiți să-l reducă cu picioarele pe pămînt și cu mîntea la sol pe chiriaș. Drept urmare l-au acționat în judecată. Și după cum era și firesc au cîștigat. Chiar dacă și astăzi umblă încă pentru a și recupera banii de la cel care a pierdut. Și tot „gura lumii” spune că poate vor umbla „fericiți pînă la adînci bătrîneți”.

Pînă una-alta însă, conducerea societății a decis să scoată respectivul spațiu la licitație pentru vânzarea de active. În timp ce dl. Ernest Bohm, după isprava pe care a izbutit s-o facă, va mai umbla mult timp pentru a găsi un spațiu comercial. Și cine știe dacă-l va găsi cumva... prin lună sau prin stele.

Fiberia VINȚAN

PUBLICITATE

Sindicatul liber E. M. Petrila

RECRUTEAZĂ

— INSTRUMENTISTI pentru formarea fanfarei ex-plicității.

Relații, la sediul sindicatului.

Telefoane 550652 sau 541352, interior 163. (4178)

Societatea Comercială

RECATIM S.A. Recaș

(FOST I.A.S.)

vinde en gros și en detail

— STRUGURI DE MASA, CALITATE DEOSEBITA.

la prețuri negociabile.

Adresa: Localitatea RECAȘ, nr. 897. Telefon 96/166590.

S.C. RECATIM poate executa și transportul mărfii contracost. (4176)

Procuratura Locală Petroșani

Vinde prin licitație publică un autoturism ARO 243 Diesel.

Licitația se organizează în ziua de 28 septembrie 1992, ora 10, la sediul unității din Petroșani, str. 1 Decembrie 1918 nr. 77.

Inscrierile se fac pe baza taxei de participare care va fi depusă la CEC Petroșani.

Informații la telefon 93/541916, (eda. 1491113)

GARANT Circuit financiar de ajutor social

Singurul care vă înmulțește economiile.

Inițiat și condus de S.C. „PROMITEX” S.R.L., GARANT își propune să ajute financiar pe toți membrii săi care, prin încrederea și banii depuși, creează capitalul necesar.

Astfel, prin rularea capitalului în activități de comerț, prestări servicii, import-export, etc. se obțin venituri din care vor beneficia toți membrii noștri.

Numai împreună, cu încredere și răbdare, vom reuși.

Pentru înscrieri și informații suplimentare vă așteptăm la sediul nostru din Petrila, str. Minei, bl. 10, ap. 33 (parter).

Program zilnic, de luni până vineri, între orele 9—17.

NU UITAȚI

GARANT = GARANȚIA SUCCESULUI.

(4176)

Din presa străină DRAMA

REFUGIAȚILOR

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG:

„Dacă toate statele europene s-ar achita de îndatoririle lor nu ar mai fi nevoie de contingentarea refugiaților, așa cum a propus cancelarul federal, Helmut Kohl. Dar majoritatea statelor se sustrag. Eforturi în acest sens depun Austria, Ungaria, Germania și Elveția. Guvernul de la Berna afirmă că este dispus să mai accepte încă un număr de 1000 de izgoniți din Bosnia dar numai în cazul în care se va găsi o soluție la nivel internațional de repartizare a acestora. Acest lucru nu se va realiza deoarece state ca Marea Britanie și Franța adoptă o atitudine de refuz. Ele doresc să-și mențină închise porțile și nu acceptă nici soluția contingentării. Guvernele de la Londra și Paris argumentează politica ușilor închise susținând că este mai bine să se acorde ajutor la fața locului. Nu spun însă, cum să se facă acest lucru“.

ALLGEMEINE ZEITUNG:

„Cumplita dramă își lasă reci pe europeni. Privești, fără să fie afectați, cum vine convoiul de refugiați din Balcani. Anglia și Franța își închid granițele în fața suferinței oamenilor din Bosnia. Doar fătărnicia Europei este mare. De fapt legile umanității și ale tradiției de ajutorare sînt neglijate. În locul lor au apărut efectele ieftine de tip spectacol, realizate de oameni de stat îmbătrîniți. În cazul în care nu se va schimba atitudinea dură a politicienilor de la Londra și Paris, care la Belgrad și Sarajevo fac glume cu președintele Milošević sau prin vizite fulger caută să-și îmbunătățească imaginea deteriorată, atunci, înainte de venirea iernii, catastrofa va lua proporții inimaginabile. Zilele trecute, la Geneva, unde cu 40 de ani în urmă a fost semnată convenția privind ocrotirea prizonierilor. Germania a fost din nou singură. Este destul de regretabil că victimele de război au devenit «mingea» disputelor privind repartizarea corectă a împovărării. Este și mai grav răspunsul acestora care nu au primit încă refugiați“.

MICA PUBLICITATE

VINZARI

S.C. CORA S.A. — CRAIOVA, vinde locomotivă LDH 1200, preț convenabil. Informații: telefoane: 94/123969 și 94/117716. (4175)

VIND cutie de viteze (4) „Dacia” 1310. Telefon 542940. (4179)
VIND Acordeon „WELTMISTER” și Orgă „Casio” clape mici. Telefon: 560282. (4173)

VIND „Renault” 19 TXE, fabricație 1992, 20 000 km. (valută). Petrila, Republicii, nr. 66/38, după ora 16. (4171)

VIND „Mercedes” Diesel. Petroșani, Gh. Barițiu nr. 22. Telefon: 545826. (4169)

DIVERSE

S.C. PLUS S.A. angajează, avantajos, director comercial, normă întreagă. Aprovizionare — desfacere — marketing. Telefon 545451, orele 17—19. (4166)

AGENȚIA de turism TPZ din Vulcan organizează excursie în Turcia, în data de 2 septembrie, cu plecare la ora 14. Relații, la telefon 570851 sau la sediul Agenției (vizavi de liceu). (4158)

OFERTE SERVICII

CAUT femeie îngrijire copil de 2 ani. Str. 1 Decembrie, (Republicii), bloc 122, sc. 1, ap. 15. (4177)

PIERDERI

PIERDUT cal alb, Popescu Constantin, comuna Schela — Gorj, sat Gornacei. Aducătorului bună recompensă. (4180)

DECESE

PĂRINȚII Müller Edmond și Elisabeta, fratele Herman, cumnata Rodica și nepotul Cosmin anunță, cu adincă durere, trecerea în neființă a celei care a fost

POPESCU MULLER HERMINA (BABI)

Înmormintarea are loc azi, ora 14,30. Cortegiul funerar pleacă din cartierul 8 Martie, bloc 16. (4172)

COMEMORARI

PIOS omagiu la împlinirea a 6 ani de la decesul neprețuitei noastre soție, mamă, soacră, bunică și străbunică

TEKUS EMILIA

Nu o vor uita niciodată cei care au iubit-o. Odihnească-se în pace. (4174)

S-A SCURS un an de lacrimi și durere de cînd a plecat dintre noi, iubitul nostru fiu și frate

Ing. ZUBA VALERIU

Mama, sora Doina, cumnatul Mihai Iosub. (4170)

HOROSCOP

RECIOARA

(23 august — 22 septembrie)
Omu pe care-l bănuiești de joo dublu este un inocent, care aproape că vă iubește.

BALANȚA

(23 septembrie — 22 octombrie)
Apatia dv. este brusc spulberată de vestea unor deplasări la mare... distantă.

SCORPION

(23 octombrie — 21 noiembrie)

Deși situația atinge pragul critic, căutați să vă mențineți calmul!

SAGETATOR

(22 noiembrie — 20 decembrie)

Se impune, de urgență, schimbarea cadrului și a personajelor, cel puțin pentru o zi!

CAPRICORN

(21 decembrie — 19 ianuarie)
O achiziție „de zile mari”, la preț incredibil!

VARSATOR

(20 ianuarie — 18 februarie)

Gindul ignoră distanțele, iubirea așșiderea...

PEȘTI

(19 februarie — 20 martie)

Veți câștiga o sumă apreciabilă, printr-o tranzacție ocazională.

BERBEO

(21 martie — 20 aprilie)

Preocupările de natură pecuniară primează.

IAUR

(21 aprilie — 20 mai)

Grija pentru sufletul dv. înțelege orice limită.

GEMENI

(21 mai — 21 iunie)

Veți avea o noapte de vis, dacă vă puteți infringe orgoliul.

RAC

(22 iunie — 22 iulie)

Astăzi aveți „lipici”. Încearcăți-vă „norocul”, cit mai departe de casă!

LEU

(23 iulie — 22 august)

Relațiile cu partenerul conjugal înregistrează un virf de formă...

PROGRAMUL TV.

JOI, 27 AUGUST

7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova.

10,00 Actualități.

10,20 Agenda electorală.

10,30 Calendarul zilei.

10,40 Ecran de vacanță.

11,05 Worldnet USIA.

12,05 Ora de muzică.

13,00 Oameni de limbă noi.

13,30 Jazz magazin.

14,00 Actualități.

14,20 Conviețuirii.

14,50 Universitară.

15,30 Cursuri de limbă străină.

16,00 Agenda muzicală.

16,25 Reflector.

16,55 Actualități.

17,00 Forum.

17,20 Tele-discul muzicii populare.

17,40 Simpozion.

18,25 Studioul economic.

18,55 Studioul electoral.

19,30 Desene animate.

20,00 Actualități.

20,35 Sport.

20,45 Film serial. DALLAS.

Episodul 157.

21,45 Reflecții rutiere.

22,00 Pro musica.

22,30 Studioul electoral.

23,05 Actualități.

23,20 Stadion.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: 2675
Petroșani, str. Nicolae Bălcescu nr. 2
Telefoane: 511662 (director-redactor șef);
545972 (director executiv-administrativ difuzare); 511663, 512161 (secții).

★

TIPARUL: Tipografia Petroșani, str.
Nicolae Bălcescu nr. 2. Telefon 511365.

ECHIPA DE SERVICIU

Secretar de redacție

Gheorghe CHIRVASA

Responsabil de număr

Gheorghe OLTEANU

Corectura

Emilia ACHIRI și Florina IRIULESCU

Cotidianul de opțiuni și informații al
Vân Jului „ZORI NOI” este realizat de
SOCIETATEA COMERCIALĂ
„ZORI NOI” S.A.

înființată conform Deciziei nr. 208/19.06.1991 a Prefecturii județului Hunedoara.

Director
MIRCEA BUIORESCU

Materialele necomandate și nepublicate nu se restituie. Responsabilitatea morală și juridică asupra corectitudinii datelor cuprinse în articole aparține, în exclusivitate, autorilor.